

KUTSESTANDARD

Fotograaf, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Fotograaf, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Fotograafi töö põhiülesanne on jäädvustada sündmusi ja olukordi. Tihti tuleb tal selleks ise valgust ja sobilikke olukordi kujundada või luua. Fotograafil peab olema hea kompositsiooni- ja värvitaju ning ta peab valdama erialaseid teadmisi. Tänapäeval on fotograafi lahutamatu töövahend tavapärase fototehnika kõrval arvuti, erialaprogrammide tundmine ja võime nendega töötada.

Fotograaf, tase 5 täidab mitmekülgseid fotograafi tööülesandeid. Valdab tööprotsessi, alates planeerimisest kuni töö üleandmiseni. Tavapäraselt keskendub valitud fotovaldkonnale, tundes valdkonda süvitsi (nt portree- ja grupifoto, tootefoto ja fotolavastus, pressifoto, sündmusfoto, arhitektuurifoto). Ta on võimeline töötama suures meeskonnas (vajadusel seda juhtima) ja rahvusvaheliste klientidega, suudab olla protsessi loovjuht, pakkudes kliendile terviklahendusi ideest kuni lõpplahenduseni.

Lisaks fotograaf, tase 5-le tegutseb kutsealal ka:

fotograaf, tase 4, kes täidab enamlevinuid fotograafi tööülesandeid, ta valdab tööprotsessi, alates planeerimisest kuni töö üleandmiseni.

fotograaf, tase 6, kes on oma ala tunnustatud meister, arendab valdkonda ja on arvamusiider. Tavapäraselt keskendub ta valitud fotovaldkonnale, tundes valdkonda süvitsi, on võimeline töötama suures meeskonnas ja rahvusvaheliste klientidega, suudab olla protsessi loovjuht.

A.2 Tööosad

A.2.1 Professionaalne enesearendamine, portfoolio loomine

1. Fotograafia žanrite valdamine.
2. Portfoolio loomine.
3. Professionaalne enesearendamine.

A.2.2 Töövoo analüüsimine ja kooskõlastamine

1. Lähteülesande analüüsimine ja hinnapakkumise koostamine.
2. Idee arendamine ja võtte kavandamine.
3. Lõplik kooskõlastamine tellijaga.

A.2.3 Fotografeerimine

1. Võtte tehniline eeltöö.
2. Töö koordineerimine võttel.
3. Fototehnika ja valguse käsitlemine võttel, töö kompositsiooniga.
4. Töö pildistatavatega.

A.2.4 Võttejärgne töö

1. Failihaldus.
2. Pilditöötlus.

3. Töö üleandmine ja tagasiside kogumine.
A.2.5 Ettevõtlus
1. Ettevõtte tegevuse korraldamine.
2. Reklaamimine, turundus ja müük.
3. Toote ja/või teenuse arendus.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Fotograafi tööaeg ja -keskkond on varieeruvad, sõltudes nt tellija soovidest, võtte eripärast, ilmastikust jms. Töötatakse ka nädalavahetustel ja riiklikel pühadel.
A.4 Töövahendid
Fotograafi töövahendid on võtmetechnika, valgustehnika, pilditöötuseks vajalik arvutitechnika ja -programmid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Fotograafi töös on olulised ruumi-, värvi- ja kujunditaju, empaatiavõime, otsustusvõime, analüüsivõime, vastutustunne, püsivus- ja rutiinitaluvus, koostöövalmidus, täpsus, tehniline vaist.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Fotograaf, tase 5 on keskharidusega ning tal on kompetentside kujunemiseks vajalik töökogemus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Fotograaf.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Professionaalne enesearendamine, portfoolio loomine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad:	
1. valdab valitud fotograafia žanreid väga heal tasemel;	
2. valib portfooliosse fotod oma parimatest töödest; vajadusel loob eeldused näidistööde pildistamiseks ning pildistab fotod spetsiaalselt portfoolio tarvis; loob sobivas vormis portfoolio;	
3. hoiab enda erialased oskused tasemel, arvestades tehnoloogia arengut, trende, turu ootusi jms; arendab professionaalseid oskusi, nt osaledes erialakoolitustel (sh rahvusvahelistel) ning erinevas vormis (nt online) seminaridel, lugedes erialakirjandust ning jälgides meediat; kogub kolleegidelt ja klientidelt tagasisidet ning arvestab sellega.	
B.2.2 Töövoa analüüsimine ja kooskõlastamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad:	
1. viib end kurssi tellija eesmärkide ja soovidega; täpsustab töö valmimise tähtaja ja lõppväljundi (kogus, formaat jms); analüüsib ülesannet, lähtudes tellija soovist ning pakub välja lahendused, arvestades enda võimekust ja tehnilisi oskusi; vajadusel tegutseb projekti loovjuhina; analüüsib meeskonna koostamise vajadust, moodustab meeskonna; kooskõlastab tellijaga piltide kasutusõigused; koostab hinnapakumise vastavalt lähteülesandele, arvestades töö keerukuse, ajakulu, võimalike lisakulude, rekvisiitide ja kaasatava tööjõuga;	
2. lähteülesande analüüsi tulemusena valib pildistamise aja ja koha, sobiva tehnilise varustuse ja võtte meetodi (fookuskaugus, teravussügavus jms), lähtudes töö eesmärgist; pakub välja vajadusel oma lahenduse(d) (pildistamise aja ja koha valik, meeskonna, sobiliku esteetika valik jms) parima tulemuse saavutamiseks; tutvub eelnevalt võttekeskkonna- ja oludega ning seotud osapooltega vastavalt eesmärgile ja kokkulepetele;	

3. fikseerib tellijaga ja/või partneri(te)ga fotografeerimise ajakava, eelarve ja arveldustingimused (maksevormid- viisid jms) ning vajadusel sõlmib lepingu vastavalt seadusandlusele; lepib kokku valmis tööde formaadi, koguse ja üle andmise tähtaja; kooskõlastab meeskonnaga lepingu tingimused.

B.2.3 Fotografeerimine	EKR tase 5
-------------------------------	-------------------

Tegevusnäitajad:

1. komplekteerib (vajadusel rendib) võtmetechnika; kontrollib toiteallikate, salvestusmeediumite, valgustehnika jm tehnilist korrasolekut; meeskonna olemasolul kontrollib üle meeskonna valmisoleku ja varustuse;
2. annab juhiseid kõikidele osapooltele võtte eesmärgipäraseks ja sujuvaks korraldamiseks, lähtudes tervikpildist; vajadusel koordineerib meeskonna tööd;
3. lähtudes töö eesmärgist valib pildistamismeetodi, fookuskauguse, ava ja sügavusteravuse, hindab olemasolevat valgust, selle suunda, värvust, intensiivsust ja kontrastivastavalt soovitud kompositsioonile; valib valgusestetika ning kasutab võttel loominguilisi valguslahendusi; valdab erinevaid fotoestetikaid ja kasutab neid paindlikult; lahendab jooksvalt ja kiiresti võttel tekkivaid suuna muutusi; otsustab lisatehnika, -valguse vajaduse;
4. selgitab pildistatavatele soovitud eesmärki korrektselt ja arusaadavalt; loob pildistamiseks sobiva atmosfääri; suunab ja juhendab pildistatavaid, poose, emotsioone ja liikumist, lähtudes soovitud eesmärgist.

B.2.4 Võttejärgne töö	EKR tase 5
------------------------------	-------------------

Tegevusnäitajad:

1. varundab pildistatud materjali; analüüsib pilte ja valib pildid vastavalt lähteülesandele (vajadusel kooskõlastab kliendiga);
2. valib sobiliku programmi ja optimaalse töövoogu, lähtudes lõppeesmärgist, vajadusel kaasab pilditöötlusspetsialisti; valdab kõrgemal tasemel RAW faili (toorfaili) töötlust ja pilditöötlusprogramme, nt Photoshop; kooskõlastab kliendiga fotode eritöötuse ning teostab selle vastavalt kokkuleppele, arvestades oma teadmiste ja oskuste taset, vajadusel kaasab pilditöötlusspetsialisti; keerulisemate pildimanipulatsioonide koostamiseks paneb vajadusel kokku meeskonna; vormistab töö vastavalt lõppväljundile, valides sobiva formaadi ja meediumi;
3. annab tellitud töö üle kliendile; väljastab nõuetekohase arve; lepib kliendiga kokku fotograafi poolse piltide kasutusõiguse (sotsiaalmeedia, koduleht, portfoolio jms); kogub tagasisidet oma töö ja protsessi kohta; analüüsib tagasisidet ning arvestab sellega oma edasises tegevuses.

B.2.5 Ettevõtlus	EKR tase 5
-------------------------	-------------------

Tegevusnäitajad:

1. hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib tegutsemiseks sobiva ettevõtlusvormi või liitub kollektiiviga; korraldab ettevõtte tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtte juhtimise põhitõdedest; koostab tegevusplaani ja korraldab tööprotsessi (sh kvaliteedi tagamise); korraldab tööd partneritega;
2. loob blogi ja/või kodulehe ning uuendab ja ajakohastab neid pidevalt; tutvub turu olukorraga; teeb ennast nähtavaks, kasutades selleks erinevaid võimalusi (nt turundusüritused, meedia); kasutab sotsiaalmeedia ja PR-võimalusi; loob kontakte võimalike koostööpartneritega ning arendab välja koostöövõrgustiku, koostab pakkumised; kujundab toote ja/või teenuse hinna; osaleb pakkumistel ja/või hangetel vastavalt etteantud nõuetele;
3. turuseisust lähtuvalt leiab oma tootele ja/või teenusele sobiva sihtgrupi; kujundab sihtgrupist lähtudes toote ja/või teenuse, arvestades vajadust ja nõudlust uute toodete/teenuste järele.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.6 Fotograaf, tase 5 kutset läbiv kompetents	EKR tase 5
--	-------------------

Tegevusnäitajad:

1. kasutab oma töös digioskuste osaoskusi Info haldamine, Suhtlemine digikeskkondades, Sisuloome ja Turvalisus (vt lisa 1 Digioskused); kasutab erialaseid, sh ingliskeelseid programme;
2. kasutab korrektset suhtlemiskeelt ja erialaterminoloogiat;
3. valib asjakohase käitumis- ja väljendusviisi; suhtleb edukalt erineva positsiooni, kultuuritausta ja maailmavaatega inimestega; hindab adekvaatselt suhtlemispartnerit ja -situatsiooni, reageerib ootamatutele olukordadele sobival; väljendab oma seisukoha kindlalt ja hinnanguvabalt; probleemolukordades leiab kompromisse;
4. töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga, juhhib meeskonda; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas;

5. järgib ohutus- ja keskkonnanõudeid, arvestades inimeste ja töökeskkonnaga; järgib valdkonnaga seonduvaid õigusakte;
 6. arendab ennast erialaselt; on kursis valdkonna uuendustega.

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

C-osa **ÜLDTEAVE JA LISAD**

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-25042018-1.8/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Jarek Jõepera, Estonianphoto Kaupo Kikkas, Eestifoto Studio Elina Malleus, Tallinna Polütehnikum Urmas Ääro, Eesti Fotograafide Liit
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	11
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	25.04.2018
6. Kutsestandard kehtib kuni	24.04.2023
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3431 Fotograafid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Professional Photographer, level 5
C.3 Lisad	
Lisa 1 Digioskused	